

O pastýři, o chladu, noci a o světle

Základ kázání: Lukáš 2,15-18

Čtení: Lukáš 2,1-14

Pastýři hlídali stáda, protože potmě mají vlci pré a ovečky jsou v ohrožení. Noc jako každá jiná, ticho, tma, chlad. I v nedalekém městečku je tma a chlad, klid však moc ne. Je tu nezvyklá spousta lidí, ovšem nepřišli jako turisté, jsou tu kvůli otravné úřední povinnosti. Úřady vyhlásily sčítání lidu, aby se vědělo, kolik lidí má platit daně.

A pak se to stalo: Uprostřed noci chladné, v půlnoční téměř čas (jak praví známá píseň) se stalo něco, co neumím pojmenovat. Nejsem sám, kdo to neumí, a tak to lidi odedávna vyjadřují třeba nějakým přirovnáním, které pak dají do písniček: Aj, růže rozvila se. Z růže kvítek vykvet nám. Slunce z hvězdy již vyšlo. Z nebe přicházím samého.

Dokonce se téhle noci začalo říkat "svatá". Ale to až mnohem později, až když lidem došlo, co se to v Betlémě vlastně přihodilo. A co to bylo?

Z pohledu úřadů se nepříhodilo nic zvláštního. Narodil se další občan a budoucí daňový poplatník, tak dostane rodné číslo a až vyroste, vyměříme mu, kolik má platit.

Ale cítíte, že kvůli tomuhle se té noci asi svatá neříká. To kvůli něčemu jinému. Jenomže jak to vyjádřit? Proto si lidi vypomáhali těmi obrazy a písničkami.

"Uprostřed noci chladné" se to stalo. To není časový údaj: to by bylo lepší tam napsat datum a hodinu, ale písnička nemluví o kalendáři, nýbrž o něčem jiném. Uprostřed noci chladné jsme, když se nám zatemní v duši a hřejivé teplo je to tam. Nebo když narazíte v lidských vztazích na něco, z čeho vás až mrazí. Když se mjíjme. Když si nerozumíme. Když druhému ublížíte (nebo on vám) a pak nevíte, co s tím. Když nás oddělují bariéry, které z nás dokážou udělat nepřátele. Když jdete životem a událostmi jak

temným tunelem a žádné světlo na konci nevidíte.

To všechno se dá nějaký čas vydržet, je-li šance, že ráno bude lepší - jenže slova "v půlnoční téměř čas" naznačují, že na zlepšení si tedy ještě počkáme. Pokud se ho ovšem vůbec dočkáme. Pokud vůbec bude.

Uprostřed noci chladné (v půlnoční téměř čas) se stalo cosi, co odedávna sliboval hlas Páně, pokračuje stará píseň a odkazuje nás na bibli, ať si to tam přečteme. Tedy: v bibli se píše ledacos, zrovna i o temnotě lidského světa je toho tam dost - ale všechnu tu temnotu pomáhá unést Boží slib, že tma nebude mít poslední slovo a nebude tu navěky.

Uprostřed noci chladné se narodilo dítě. Což není tak neobvyklé, jenže tohle dítě, jak tvrdí vánoční písničky, je "Bůh, člověk též pravý" a "pomáhá z bídy zlé nám, hřích i smrt odpraví."

Tohle všechno ovšem tehdejší pastýři (ani betlémští návštěvníci) netušili. Asi věřili (jako věříme i my), že je Bůh neopustí a že je bude provázet svou láskou. Na tom by se ostatně bez potíží shodli i s lidmi jiných náboženství, ti v to doufají taky.

Teď se však stalo cosi, co Boží pošťáci spojují právě s tímhle narozením. Prozpěvují, že nebe je vyhrazeno Boží slávě (tam nemá lidská sláva a lidské ambice co pohledávat), pro lidi však je na zemi připraven pokoj - připravil ho pro ně Bůh, protože je má rád.

Nabídl jim ten pokoj už dávno a v mnoha reprízách: jenže lidi jsou v duších i ve vztazích pořád jak uprostřed noci chladné, marnost nad marnost.

Tak proto tohle narození. To dítě, Bůh i člověk v jedné osobě, propojí nebe se zemí (v tom už se od jiných náboženství lišíme). Slíbená Boží vůle, co zářila do temnot celou tu dobu, se rozzářila i pro nás a stala se skutečností. I bez našeho přispění.

Cosí takového sdělili pastýřům andělé.

Co to znamená a jak to vlastně vypadá, když se Boží vůle dostane v tomhle světě pořádně ke slovu? Jestli to chcete vědět, vypravte se do Betléma, povídali Boží poslové: dnes se vám

narodil spasitel.

Vypravili se tedy, a když tam dorazili, spatřili malého človíčka, který je zcela odkázán na lásku a péči druhých lidí. Někdo se o něj musí postarat. Někdo, kdo ho má rád. Tak tohle je Boží vůle.

A je to taky cena každého člověka: to, že ho Pán Bůh má rád. Tenhle človíček položený do jeslí ještě nic nedokázal. Leží tu, potřebuje, aby ho ostatní měli rádi, a prozatím aspoň pastýři při pohledu na něj možná pochopili, že láska by měla být silnější než pokušení stavět mezi lidmi zas nějaké bariéry, které by nás rozdělily na jedny a na druhé. Bez lásky se v životě neobejdeme a ani by bez ní život za moc nestál.

Anděl jim řekl, že se narodil spasitel. Pastýři na toho mrňavého človíčka koukají a říkají si, že to si asi budou muset nějaký čas počkat, než se tenhle spasitel dá do díla. Ale on už se do díla dal: tím, že tu je. Že tu na světě je Boží láska, která lidem dopřává pokojný život.

Obrazně řečeno zatím v jeslích, ale vyrostete. Zatím jdeme životem, občas je to jak cesta temným tunelem, ale na konci už je světlo a naděje.

Anděl pravil, že se narodil spasitel pro všechny lidi na světě. Já je všechny neznám a ani nevím, jestli i jim to anděl řekl nebo jestli s nimi má jiný záměr, ale tuším, že je nenutí, aby jejich víra a jejich zbožnost vypadaly stejně jako moje. Že má Bůh rád všechny, to mě asi neopravňuje, abych jim přeměřil víru. Spíš ta věta asi znamená, že když se spasitel narodil pro všechny, pak tedy ta láska a pokoj platí i pro mě. A pro vás. Bodejť by se téhle noci nezačalo říkat svatá! Pastýři pak mohli vyprávět, jak tomu všemu (té Boží vůli) rozumějí nebo jak tomu spíš nerozumějí, ale jak mají radost, že se jich to taky týká.

Tuhle pastýřskou roli nám vánoční vyprávění nabízí. Roli andělů zpravodajců nám nenabídlo, takže asi není na nás, abychom zajišťovali informace o spasení celému světu, zato máme vlastním příběhem ručit za lásku, kterou jsme dostali. I těm, kdo

Bohu moc nevěří, můžeme dopřát zkušenost, že má Bůh rád opravdu každého (i když je jiný než já a věří jinak než já).

Uprostřed noci chladné, marnost nad marnost, najednou světlo. Pro všechny lidi. Na konci putování naděje a cíl. V průběhu i na konci životní pouti Boží láska, jež hřích a smrt odpraví. Nebe je sice vyhrazeno Boží slávě (tam nemají lidské ambice co pohledávat), pro nás je však na zemi na obzoru pokoj - připravil ho sám Bůh, protože nás má rád.